

Policratici Contenta

Johannes <von Salisbury, Bischof>

Parrhisius, 1513

Ca. v. Qua[n]ta fuerit calamitas obsessorum & obstinate malicie quis fuerit
finis/ & q[ue] pietas titi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70332](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70332)

in pace & abundantia perduraret in die festo tabernaculorum repente clamare cepit. Vox ab oriente: vox ab occidete: vox a quattuor ventis: vox super hierosolimam & templum: vox super sponfos et sponsas: & vox super populum: & indefinenter diu noctuq; per omnes plateas circumiens hec clamabat vsque quodam quidam primores ex populo viri: velut ifausti presagii indignatione commoti correptu hominem multis verberibus afficiunt. At ille nequaquam pro se aliquid loquens. Sed nec eos quidem qui circumsteterant deprecans: easdem voces pari obstinatione & clamore repetebat. Tunc principes intelligentes vt res erat numinis esse in viro motus: perducunt eum ad iudicem romanorum: apud quem flagris ad ossa vsq; laniatus: neq; preces neq; lacrimas fudit. Sed eadem vocem miserabiliter & cum quodam eiulatu emittens per singula pene verbera proferebat/ addens etiam hoc ve/ve hierosolimis. Prosequitur & aliud idem hystorographus maiore gestum miraculo dicēs oraculum quoddam in sacris litteris repertum qd per idem tempus virum designaret ex eorum regione processurū: qui totius orbis potiretur imperio. Cuius oraculi presagium idem hystorographus vespasianum declarare suspicatur. Sed vespasianus non aliis q̄ illis solis gētibus que romano imperio videbant subdite dominat⁹ est. Vnde iustus ad christum hec responsa referuntur/ ad quem dixerat pater. Pete a me & dabo tibi gētes hereditatem tuam & possessionem tuam terminos terre: & cuius per idem temp⁹ per apostolos suos. In omnem terram exiit sonus eorum & in fines orbis terre verba eorum.

Quanta fuerit calamitas obsessorum: & obstinate malicie quis fuerit finis & que pietas titi. Capitulum. V.

Tne tot & tanta mediocri plage aut perfunctorie indignationis dei aduersus impenitentiam iudeorum signorum precessisse videantur indicia: calamitatem intolerabilem: excidium irreparabile/reprobate & execrate gentis inauditam et amctis seculis incognitam seruitutem succinctus sermo percurrat. Quātis ergo malis tūc vniuersa mulctata sit: atq; ipsa iudee terra: bello: fame: igni: cedibusq; vastata sit/ q̄ta populorū milia patres simul cū coniugib⁹ ac paruulis liberis absq; numero & absq; discretionē trucidati sūt: que etiam diuersarum vrbiū obsidiones: sed & ipsi⁹ magnifice & famosissime ciuitatis hierusalem quanta vastitas/ & quanta

Qualiter plebs
beius clami
tās fuit duct⁹
ad iudicē ro-
manū vbi vsq;
ad ossa fuit la-
natus.

De oraculo in
sacris lris in-
uēto cōtinēte
ex regione iu-
deorū dñm or-
bis pcessurū.

ps. ij.

ps. xvij.

De magnifica
ca & famosissi-
ma ciuitate
hierusalem.

Danielis. ix.

Luctuosa tragedia.

Metrum grece
latine mensura
dicitur.

fuerit diuersarum mortium strages: quis p hec singula bellonꝝ
extiterit modus: & vt fm id quod prophete dixerant. Abomia-
tio desolationis in ipso quōdam dei famosissimo collocata sit tē-
plo: atq; ad vltimum cuncta ignis populatus sit & flamma con-
sumpserit: si quis plenius nosse vult/hystoriam iosephi relegat.
Nos vero ex his ea tantum que ad explanationem suscepti os-
peris sufficiunt assumemus: in quibus refert q̄ ex omni iudea
populi in die solemni pasche hierosolimam velut exitiali qua-
dam manu cogente conuenerant. Quos tricies centena milia
dicit hominum fuisse/iusto scilicet dei iudicio tēpore hoc vltio-
nis electo: vt qui in diebus pasche saluatorem suum & saluato-
rem christum domini / cruentis manibus & sacrilegis vocibus
violauerunt in ipsis diebus velut in vnum carcerem omnis mul-
tudo conclusa feralis pene exitium/quod merebatur exciperet.
Preteribo sane que in eos/vel gladii cede/vel aliis belli ma-
chinis collata sūt explicare: ea tantummodo que dire famis exitio
pertulerunt supradicti hystorographi sermonibus proferā:
quo legentes hec intelligant q̄tum piaculi sit audere aliquid in
christum: & q̄ grauib; ausa supplicii; experiētur. ¶ Age itaq;
quintus iosephi hystoriarū liber ponatur in medio: ex quo om-
nis eorum luctuosa tragedia pernoscatur. Diuitibus autem per-
manere inquit aut perire vnum atq; idem erat. Si enim in vrbe
permanissent facultatum suarum causa/crimine obiecto quasi
qui de transfugiēdo cogitarent/perimebantur. Necessitas vero
famis: facticiorum extollebat arrogantiam. Et vtrumq; simul
inedia cum temeritate crescebat. Publice vero frumentū nusq;
omnino erat: sed irruentes vrbis predones perscrutabantur do-
mus: & si quid inuenissent tanq̄ de his qui sefellerant penas sur-
mebant: si vero non inuenissent: nihilominus tanq̄ eos qui oc-
cultius et diligentius absconderant cruciabant. Iudicium vero
haberi ab eis pabula capiebāt hoc ipso q̄ adhuc viuerent: & sub-
sistere corporibus videbantur/tanq̄ qui profecto iam interissēt:
nisi absconditos vsquam tegerent cibos: si quos sane tabescētes
macie vidissent hos cum venia preteribant: superfluum putā-
tes perimere quos paulo post assumeret fames. Multi tñ in oc-
cultis oī cēsu suo mercati sūt vnū metrū: si diuites frumēti ordei
si inferiores fuerunt/& concludentes se in interioribus quibusq;
penetralibus domus: nonnulli nec in panes confectas imo cru-
das fruges edebant. Alii vero inquātum vel necessitas vel me-
tus pmitteret excoquebāt. Et mensam quidē nullus expectabat

apponi: sed ex ipso semiuista igni rapientes / propria velut furtiua deuorabant: & erat infelicis ipsius sibi spectaculum miserabile: cum validiores quiq; inuenta diriperent. Imbecillibus vero nihil preter luctum superesset ac lacrimas. Et oim licet rerum acerbitates superaret fames: nihil tñ ita subruat atq; subuertit sicut verecundia. Quicquid enim saluis rebus pudore dignum est: id in hac necessitate contemnitur. Deniq; & vxores de viatorum manibus: & filii de parentum et quod est infelicius matres cibos de paruulorum manibus atq; ore rapiabant. Et cum dulcissimi liberi in manibus atq; ante ora positi tabescerent: exigua vite subsidia a detibus ipsis eximere nemo parcebat. Verum ne ipsos quidem infelices & perexiguos sumentes latebat cibos: sed continuo aderat predonum quis / & statim vt clausas cuiuspiam conspexisset fores: indicium credebatur esse q; intrinsecus positi ederent: & repente despiciatis foribus precipites irruerant: atq; ab ipsis (vt ita dicam) faucibus exprimetes: si quid forte in sumptu iam fuerat reuocabat. Verebantur senes si cibum vendicare tentassent: sparsis etiam criminibus mulieres trahebantur: occultare nitentes si quid forte deprehensum fuisset in manibus. Nulla senibus reuerentia: nulla erga paruulos miseratio: sed in exiguo panis fragmento paruulos inherentes: & ex ipso cui inhererant suspensos elidebant in terram. In eum vero qui raptorem cibo preuenisset assumpto crudelius seuiebant: & excogitabant dira supplicia obturates infelicibus naturales digestionum meatus. Aliis vero preacutas fudes per eadem verenda adigentes. Horresco que gesta sunt referes. Ad cofectionem post hec vnus panis aut ciati farine: miseros perurgebat: nam ipsi tortores patiebantur famem. Esset enim quodammodo tolerabilius si hec copulsi inedia facere viderentur: Sed vt vel prepararent sibi in posterum cibos / vel vt crudelitas exercitio conualesceret. In his etiam si qui forte furtim per stationes hostium pro colligendis herbis erupissent: occurreres eis qui se hostium manu effugisse gauderet: diripiebatur quicquid attulerat. ¶ Supplicantiibus autem: & terribile quoddam sibi nomen dei inuocantibus: vt vel partem aliquam ex his que secum mortis periculo quesierant indulgerent: nihil prorsus prebebant: sed hoc benefici loco cesserat: si comprehensum viuum licuisset euadere. ¶ His aut post aliquata adiungit dicens. Iudeis vero cum egres- su vrbeis ois pariter spes excludebatur salutis: & inualescens acer-

¶ Imbecillibus
lacrime
superesse.

¶ Mirabilia

¶ Iuuenalis in
vii. satyra.

¶ Tortores.

bitas famis: domos simul & familias gentēq; vastabat: ita vt penetrabilibus strata iacerent mulierum pannulorumq; cadauera: per plateas vero infelicium senum corpora fame magis q̄ etate consumpta: iuuenes vero atq; omnis etas robustior velut simulachra quedam in viis & egressibus oberrabant: corruētes quocūq; loci gressum surripuisset inedia. Sepelire autem cadauera proximorum: nec defunctorum multitudo: nec virium debilitas permittebat: simul & pro vite sue incerto vnusquisq; verebatur. Deniq; aliq̄ti supra eos quos sepeliebāt aīmas emisere: multi etiam dum prosequuntur funera priusq; ad sepulchrum veniretur efflabant: sed nec plactus ex more defūctis exhibebatur aut luctus: quia hoc totum sibi vendicauerat fames. Sed nec ariditas inedia humorem cuiq; reliquerat lacrimarum. Obsederāt ciuitatem profunda silentia: & nox plena mortis cuncta cōtexerat: quibus malis omnibus grauiores soli vigeabant predones: qui ne sepulchra quidem diripere: & spoliare cadauera illicitum ducebant: non tam predam petentes q̄ scelus irratione cumulātes: & aciem gladiatorum suorum in cadauerum obtuncatione probantes. Interdum etiam in nonnullos adhuc spirantes / muro examinandus agebatur quod alii semineces cum viderent: supplices dexteras pretendebant vt in se quoq; beneficii loco cōuerterent scelus: quo scilicet cruciatibus / famis velocius absorberentur: sed nouo crudelitatis genere necem quam sponte inferebant: si rogarentur negabant. Cum tamen vnusquisq; deficientium cum gemitu retorqueret oculos ad templum: non de morte propria dolens: sed de impunitate predonum quos superstitēs relinquebant: & primo quidem sumptu publico sepelire mortuos iusserant fetoris intolerantia: vt vero omnē sumptum cepit vincere multitudo morientium: de muro cadauera precipitabant. **C**At cum tytus circuiens peruidisset repletas mortuorum cadaueribus valles & humani corporis tabo patriā terram rigari: cum ingenti gemitu eleuatis ad celum manibus deum inuocat testem hoc sui causa non prouenire: sed se sustinere ista inuitum. Et post aliquāta iterum iosephus talia quedam prosequitur. Non cunctabor inquit proferre que sētio. Arbitror enim q̄ etiam si aduersus impios ciues / romanorum paulisper arma cessassent: aut terre hiatu / aut aque diluuiio: aut sodomitanis ignibus aut fulminibus celitus supplicium tortis ciuitas: dependisset: que multo infaustiore illis qui hec perpessi sunt &

Nota mores
vulgarissimorum
hominum.

Cadauera precipitabantur
de muro.

nēquiores virorum presentem hanc protulisset etatē pro quibus omnis gens pariter mereretur extingui. Sed & in vi. libro de eisdem talia scribit. Et eorum inquit qui per totam ciuitatē famis inedia corrumpebantur multitudo innumerabilis erat: quorum nec explicari miseria potest. Per singulas nāq; domos sicubi aliquid fuisset cibi repertum: bella continuo et cedes inter caros ipsosq; parentes ac liberos nascebantur: dum non solum e manibus: sed ex ipsis etiam faucibus inuicem cibum rapere certabant. Fides autem nec mortuis erat. Sed & ipsi cum iam spiritum exalarēt perscrutabantur a predonibus: ne cui forte intragremium cibi aliquid refideret. Alii autem per inediam hiantes: velut rabidi canes huc atq; illuc ferebantur: & quasi insania quadam exagitati in easdem domos sub momento temporis iterum ac sepius iruebant. Omnia tamen necessitas vertebat in cibum: etiam illa que nec mutis quidē animalibus edere vsq; fuit. Ad vltimum ne loris quidem vel cingulis aut ipsis etiam calciamentis abstinerunt. Porcorum quoq; indumenta detrahentes conficienda dentibus ingerebant. Nonnulli & feni veteris festucas edebant: sed & de quisquiliis collectis parvissimū pondus dragmis quattuor distrahebant.

¶ De maria que vrgente fame comedit filium.
Capitulum. VI.

Sed quid opus est per hoc pondus illius famis explicare cum gestum sit ibi facinus quod neq; apud grecos/ neq; apud barbaros illius vllus accepit auditus: horrendum quidem dicitur: auditu vero incredibile. Equidem libenter tam immane facinus ne quis me crederet monstruosa narrare siluissim: nisi multos memorie nostre viros testes cōmissi sceleris habuissim. Porro vero ne aliquid in hoc prestare patrie me arbitror: si subtraham eorum verba quorum pertulit facta. Mulier quedam ex his que vltra iordanis aluuiū cōmanebāt: nomine maria eleazari filia: de vico bethoron quod interpretatur domus ysopi genere & facultatibus nobilibus: cum reliqua multitudine que confluxerat hierosolinis reperta: cōmunem cum omnibus obsidionis casum ferebat. Huius reliquas quidem facultates: quas domo in urbem conuexerat tyranni inuasere: si quid vero reliquiarum ex magnis opib; fuerat quib; victum quotidianum pertenuem duceret: irruent

Nota maximum facinus